

ሰሞነኛ

ቅጡ የጠፋበት የኢትዮጵያ የዲያስፖራ ተቃውሞ

ዴሞክራሲያዊ፣ ምክኒያታዊና በዕውነት ላይ የተመረከዘ ተቃውሞ የሀሳብ ፍጭትን በመጋበዝ የነጠሩ የተሻሉና አገርን የሚጠቅሙ ጭብጦችን በመፍጠር የሁሉም ነገር ግብ የሆኑትን ማህበራዊና ፖለቲካዊ ዕድገትን እንደሚያመጣ ይታመናል። ይህም በመሆኑ አያሌ ለዲሞክራሲ የቆሙ ወገኖችም ሆኑ አገሮች፣ የተቃዋሚ አካላትን መኖር እንደ አንድ ጠንካራ የዲሞክራሲ ስርዓት መገለጫ ይወስዱታል። ከመውሰድም አልፎ በተለያዩ አገሮች የተቃዋሚ አካላትን እንዲኖሩ የሚያደርግ ስርዓት እንዲዘረጋ አጥብቀው ይሰራሉ።

እነዚህ በልማታቸው የገፉ አገሮች በረዥም ጊዜ የኢኮኖሚና የፖለቲካ ጉዞአቸው ያዳበሩት ልምድ፣ አስተማማኝ የዲሞክራሲ መዋቅርም ሆነ ስርዓት እንዲፈጥሩ አስችሏቸዋል። ፓርቲዎች በሚያቀረቡት ፕሮግራምና በምርጫ ወቅት በሚያሳትፉት ሰዎች አማካኝነት በስልጣን ላይ መውረድና መውጣት አዲስ ነገር ሳይሆን የተለመደ ፖለቲካዊ ተግባር ነው። ይህም የዳበረ የዲሞክራሲአዊ መግለጫዎች ከሚባሉት ተግባራት አንዱ ነው።

በእነዚህ አገሮች ፖለቲካዊ ክርክር ሆነ ተቃውሞ ለአገር ይበጃል ብለው በሚያስቧቸው አካሄዶች ላይ የተመረከዘ ሲሆን ሁሉም ክርክር ሆነ ተቃውሞ በህገ-መንግስቱና በተቀመጡ ህጎች ይዳኛል። በዚህ አልመራም ያለ ወደ ክርክርም ሆነ ወደ ምርጫ ሲመጣ አይታይም። ቢመጣም በህዝብ ዘንድ አመኔታና ተቀባይነት ስለሌለው ተፅዕኖ ለማሳደር አቅም የለውም።

ይህ ከላይ ለመነሻ ያህል የተቀመጠው ያደጉ አገሮች ዴሞክራሲያዊና ፖለቲካዊ እንቅስቃሴ የረዥም ጊዜ ውጣ ውረድና ትግል ውጤት መሆኑ ልብ ላለ በታዳጊ አገሮች ላይ እንከን አልባ ሆኖ በተግባር ላይ ለመተርጎም አያሌ ችግሮች ይፈታተኑታል። «ህልም ተፈርቶ ሳይተኛ አይታደርም» እንደሚባለው፣ ታዳጊ ዲሞክራሲያዊ አገሮች ዙሪያ መልስ የልማት፣ የሰላም ጥረታቸውና ግብግብአቸው እዚያው እንዳለ ዴሞክራሲያዊ ስርዓት እንዲገነቡ የግድ ይላቸዋል።

ሰሞነኛ

አገራችን ኢትዮጵያ ባለፉት 16 ዓመታት የዲሞክራሲ ስርዓት ግንባታን እንደዋነኛው ፖለቲካዊ እንቅስቃሴ አድርጋ የወሰደችው ለፋሽን ወይም ሌሎች አገሮችና አካላትን ለማስደሰት ሳይሆን፣ በአገራችን ለውጥ ለማምጣት የተጀመሩ የልማትና መልካም አስተዳደር ትግሎች ዲሞክራሲ ለውጥን ስለሚሹ ነው። ስለዚህ በአገራችን ልማትና ሰላም የህልውና ጥያቄ እንደሆኑት ሁሉ፣ የዳቦረ ዲሞክራሲአዊ ስርዓት መገንባትም በዚያው እኩል የህልውና ጥያቄ ነው። ስለዚህ ዲሞክራሲ ለኛ ምንም ይሁን ምን ከልማታችንና ከሰላም ትግላችን ነጥለን አይተነው አናውቅም።

ከእነዚህ ምክኒያታዊና ዲሞክራሲአዊ መርሆች በመነሳት በህገ-መንግስታችንና በተቀመጡ ህጎቻችን መሠረት የሚቋቋሙና የሚፈጠሩ የተቃዋሚ ሀይላት የጀመርናቸውን የልማት የሰላምና ዲሞክራሲአዊ ስረዓት ያፋጥናሉ እንጂ አይጎትቱትም። ለአገራችን የሚበጁ ሀሳቦች እንዲፈልቁ ምክኒያት ይሆናሉ እንጂ ጅምሮችን አያፈርሱም። ለዚህ ነው ባንድ ወቅት ጠ/ሚኒስትር መለስ ዜናዌ ሀቀኛና ትርጉም ያላቸው ተቃዋሚዎች ከተገኙ ግማሽ መንገድ ሄደን እንቀባላቸዋለን ያሉት። ይህ መተክላዊ አባባል የሚያሳየው ሀቀኛ ተቃዋሚዎች የልማታችን የተረጋጋ ሰላምና የደረጃ ዲሞክራሲአዊ ስርዓታችን አካል መሆናቸውን ነው።

- የአገራችን ተቃዋሚ ሀይሎች በተለይም በዚህ በውጭ አገር የሚገኘው ከላይ ካነሳናቸው ጭብጦች አንጻር ዕውን የልማታችን ሃይል ናቸው?
- ዕውን የተረጋጋችና አስተማማኝ ሰላም የተፈጠረባት አገር እንድትኖር ይፈልጋሉ?
- ዕውን የዳቦረ ዲሞክራሲ እንዲፈጠር አስተማማኝ ደጋፊ ናቸው? ይህን ዘርዘር አድርጎ ማየት ያስፈልጋል

በዚህ በውጭ አገር የተቃዋሚ ትግሉን እመራለሁ፣ ብርቱና ጠንካራ ተቃዋሚ ነኝ ብሎ የሚያስበው ሃይል ከመነሻው ኢትዮጵያ ውስጥ ባሉ ህጎች ማለትም በህገመንግስት ሆነ በሌሎች ህጎች አያምንም። የህጎችን መኖር የሚያነሳውም ለእርሱ የሚጠቅሙ መስለው ከታዩት ብቻ ነው። ለምሳሌ ያህል ፕሮፌሰር አለማየሁ ገ/ማሪያም በተለያዩ ጊዜ በፃፉትም ሆነ በቃለ መጠይቃቸው ወቅት የታሰሩ የቅንጅት መሪዎችን ሁኔታ ሲጠቅሱ፣ የኢትዮጵያ ህገ-መንግስት መርሆዎች እንደተጣሉ አድርገው ያቀርባሉ። ፕሮፌሰሩ የቅንጅት ሃይሎች በምርጫ ወቅት ዋነኛ የተባሉ የህገ-መንግስቱ ጭብጦችን (የብሄር ብሄረሰቦች የራስን እድል በራስ የመወሰን የመሬት ጥያቄ ወ.ዘ.ተ) እንቀላብሳለን እያሉ ሲደነፉ፣ ለጋውን ዲሞክራሲ ላለማናጠብ የመንግስትንና የኢ.ህ.አ.ዲ.ግን ታጋሽነት ማንሳት የሞት ያህል ይከብዳቸዋል። ይህን ለአብነት ያህል አነሣን እንጂ የእነዚህ አይነት ምክኒያታዊ ያልሆኑ ክርክሮችን ለቅመን እናቅርብ ቢባል አምድም ጊዜም አይበቃም።

ሰሞነኛ

በውጭ የሚገኘው የተቃዋሚ ሃይል አገራችን ባለፉት ዓመታት ያስመዘገበችው የኢኮኖሚና የልማት ለውጦች አይኑ እያየ አያስተውላቸውም፤ ጀርድ እየሰማ አያዳምጣቸውም፤ ዕጁ እየዳሰሰ አይጨብጣቸውም፤ አፍንጫው ቢያሸትም መዓዛቸውን አያጣጥመውም። አውቆ የተኛን ቢቀስቅሱት ..... እንደተባለው ለተገኙ ድሎች ማፍረሻ ምክኒያት ይፈልጋል እንጂ አዎ! ለውጥ አለ! ካለማ የቆመለት ጭፍን ተቃውሞ የማለለት፤ የማጥላላት ፖለቲካ ሊፈርስ ስለሆነ በፍፁም አትታሰብም። ከዚህ ይልቅ ለውጡ በህንፃ ብቻ የሚታይ ነው፤ የኑሮ ውድነቱ ከፍቶአል፤ እድገቱ የአሀዝ ነው ወዘተ በሚል ለማጥላላት ለማኮላሽት ቀን ከሌት ይሮጣል። የጀመርናቸው የልማት ተግባራት በውጥን እንዲቀሩ ዕርዳታ ሰጪ ድርጅቶችና መንግስታት ዕርዳታቸውን እዲያቋርጡ ባገኘው አጋጣሚ ሁሉ ይጥራል። በአገር ቤት የሚገኙ ወገኖቹ የንፁህ መጠጥ ውሃ አቅርቦት እንዲቋረጥ፤ የተጀመሩ የመንገድ ስራዎች ባሉበት እንዲቆሙ፤ ውሃ ለማቆር የደረሱ ግድቦች እንዲመክኑ፤ የለጋሽ ወገኖችን ቤት ቀን ከሌት በመቆርቆር የወገኖቹን ጉረሮ ለመዝጋት ይሮጣል። ይህ ተግባር በተለይ ባለፉት ሁለት ዓመታት ማንንም ባስደመመ መልክ ሲጧጧፍ የነበረ የኢትዮጵያ ዲሞክራሲ የትግል ስልት ነበር። ታዲያ ይህ ኃይል ዕውን የልማታችን ሃይል ነው? የጀመርናቸውን የልማት ጅምሮች እየተከታተለ የሚያጠፋ፤ የሚያጥላላና የፋይናንስ ምንጮቻችን ለማድረቅ ደፋ ቀና የሚል ከሆነ የልማት ሃይል ወይስ ፀረ ልማት?

በሌላ በኩል ይህ በውጭ ራሱን በጭፍን ተቃውሞ ያሰለፈ ሃይል አመጣጡ የራሱ የሆነ ታሪክ ቢኖረውም አገራችን ሰላም ውላ እንዳታድር የማይሸርበው ሴራ የለም። በፊት በፊት ኢትዮጵያ የብዙ ብሔር ብሄረሰቦች አገር መሆኗን አለመቀበል ብቻ ሳይሆን ብሄር ብሄረሰቦች የሚለውን ቃል መጥራት ራሱ ከሀዲነትና አገርን መበታተን ነው ብሎ ያስብ ነበር። አሁን አሁን «ከመወጠር ብዛት በመጣ ልልነት» ምክኒያት ብሄር ብሄረሰቦች እንዳሉ ቢቀበልም የራሳቸውን ዕድል በራሳቸው ከወሰኑ አንድነት የለም በማለት ራሱን የአንድነት ጠበቃ አድርጎ ለማሰለፍ ይጥራል። በአገር ቤት ህዝቡ በክልል አስተዳደሩ የራሱን እጣ ፈንታ በልማት በማህበራዊ ለውጦች እያረጋገጠ ከሌሎች ህዝቦች ጋር በመፈቃቀድ አንድነቱን እየአጎለበተ ሲመጣ እያስተዋለ፤ እሱ በዚህ በአሜሪካ ንዳ ትግሬ፤ አማራ፤ ኦሮሞ፤ ሱማሌ ወዘተ እየለ የአንዲት አገር ህዝብ መምሰሉ ቀርቶ ለጎን እየተያየ እንዲተላለፍ፤ ሌላው ቀርቶ በዕምነት ቦታዎች እንዳይገናኝ በማድረግ አለያይቶት ይገኛል።

ሰሞነኛ

ከ80 በላይ ብሄር በሄረሰቦችና ከአንድ መቶ በላይ ቋንቋ በሚነገርባት አገር፣ ለወደ ፊት ዘላቂ የሆነ ሰላም ሊፈጥር የሚያስችል የመፍትሄ ሀሳብ የለውም። ዛሬ ነፃነታቸውን እያጣጣሙ የሚገኙ የተለያዩ የኢትዮጵያ ብሄር ቤሄረሰቦች እንዳለፉት ዘመናት አድርጎ ለማስተዳደር መሞከር የአገራችንን አንድነት ጥያቄ ውስጥ የሚጥለው ብቻ ሳይሆን በአዲሲቷ ኢትዮጵያ የሚቻል አይደለም። ስለዚህም በአንድነት ስም የሚደረግ ፀረ- አንድነት ተግባር ነው። ለነገሩ በዚህ በውጭ ያለው አክራሪ ተቃዋሚ አይደለም ኢትዮጵያን በዚህ በውጭ ያለውን ህዝብ ከብሄረሰብ አልፎ በመደር ከሚከፋፍልበት ደረጃ የደረሰ ነው። በዚህ በውጭ እንደሚያደርገው ሴራ ሁሉ በአገር ቤት የሚገኙ ወገኖቻችን በሰላም ዕለታዊ ተግባራቸውን እንዲያከናውኑ በመቀስቀስና ራሱ ባይገባም የትጥቅ ትግሎች እንዲካሄዱ ከመገፋፋት የባዘነበት ጊዜ የለም። ባገኘው አጋጣሚ ሆነ በሚያስተላልፋቸው ፕሮፖጋንዳዎች ብሄር በብሄር ብሄረሰብ በብሄረሰብ ላይ እንዲነሳና እንደተላለቅ ከመወጠን እስከ መፈፀም ይንቀሳቀሳል። በመሆኑም ይህ ተቃዋሚ ሃይል ዕውን የአስተማማኝ የሰላም ጠበቃ ነው ወይስ ፀረ ሰላም?

ጤናማ በሆነ ተቃውሞ በግጭትና በፍጭት ውስጥ የሚታዩት በተለያዩ መልክ የሚከሰቱ ሀሳቦችና አስተያየቶች ናቸው። ከዚያ በመለስ በተለያዩ ጎራ የሚገኙ ተቃዋሚዎች በማህበራዊና አገራዊ ጉዳዮችን በተመለከተ ሰምና ወርቅ ሁነው መታየታቸው የተለመደ ጉዳይ ከመሆኑ አልፎ በምርጫ ተሸናፊው ለአሸናፊው እንኳን ደስ ያለህ በማለት ዴሞክራሲአዊ ተሸናፊነቱን በፀጋ ይቀበላል።

በዚህ በውጭ የሚገኝ ተቃዋሚ ኢትዮጵያን የሚመለከቱ ማንኛውንም ጉዳይ መቃወም የዲሞክራሲአዊ መብትና የኢትዮጵያ መንግስትን ማዳከሚያ ዘዴ አድርጎ ይወሰደዋል። በኢትዮጵያ መንግስት ተቀጥሮ የሚሰራ ወይም ላመነበት ዓላማ መንግስትን የደገፈ «ሆዳም፣ ሆድ-አደር፣ ባንዳ» እየተባለ ይብጠለጠላል። ከዚህ በላይ አልፎ እነሱ ያነሱትን ሀሳብ ያልደገፈ «ወያኔ» ተብሎ ከሌላው አካል እንዲነጠል ይጥራሉ። ይህም ለእነርሱ የዲሞክራሲአዊ ትግላቸው አካል ነው። ከዚህም በላይ አልፎ የመንግስትን አላማ ይደግፋል የተባለ ሁሉ የእግዚአብሔር ሰላምታ እንኳ እንዲነፈገው ይሰራሉ። ይህንም ተግባር ዶ/ር ታዬ ወ/ሰማየት በቅርብ ጊዜ በሰጡት የፓልቶክ መግለጫ ጉዳዩን አስንተው ከጠላት ጋር ሰላምታ መለዋወጥ እንደሚያስፈልግ ለተከታዮቻቸው መክረዋል።

ሰሞነኛ

ይህ የተቃውሞ መነሻና መድረሻ የጠፋበት አካል በሰለጠነው አለም በአካል ቢኖርም በተግባር እያሳየ ያለው የተቃውሞ ተግባር ግን ወደ ኋላ የቀረና ከጊዜው ጋር የማይሄድ ነው። ራሱ በሚጠራቸው ስብሰባዎች የማይገኘውን በተለያዩ ስድብና ዘለፋ ማሸማቀቁ ሳያንሰው፣ የሱን አስተሳሰብ የማይወክሉ ተቃራኒ አካላት በሚጠሩት ስብሰባ ለመገኘት የሚመጡ ግለሰቦችን መስደብ፣ መዘለፍ፣ ከበር ላይ በመሆን አናስገባም ከማለት አልፎ በአካል እስከ መተናነቅ መድረስ ለእነርሱ የዲሞክራሲው ትግል አካል ነው።

በዚህ በሀይልና በሽብር የተሞላው ተቃውሞ ተግባር በበቂ መጠን ከተጋነነ በኋላ እርስ በእርሱ በፖለቲካ ስም ገቢአቸውን በሚያሳብጡ አካላትና ዌብሳቶች ፍጆታ ይውላል። በዚህ በተለይ በአሜሪካን የሚገኝ ጭፍን ተቃዋሚ በሀገራዊ መንገድ ዲፕሎማሲአዊ ግንኙነት ያላቸውን አሜሪካንና ኢትዮጵያን ቢችል ለማቆራረጥ የማያደርገው ሄራ የለም። የኢትዮጵያ ፌደራል ሆነ የክልል ሀላፊዎች ሲመጡ እንዴት በዚህ እኛ ባለንባት አገር ይመጣሉ ከሚለው ጀምሮ በኤምባሲና በቆንስላ ጽ/ቤት ደረጃ የተቋቋሙትን ተቋማትን በማጥላላት ከኢትዮጵያ ኮሚኒቲ አባላት ጋር ለማነጣጠል ከቻሉና ዕድሉን ካገኙም ደግሞ ተቋማቱን ለማዘጋት ወደ ኃላ እንደማይሉ ስራቸው ያረጋግጣል። ከዚህ ተግባራቸው ስንሳ እነዚህ ሃይሎች የዳበረ የዲሞክራሲ ባህል ጠበቃ ወይስ የፀረ-ዲሞክራሲ ተግባራት ወኪል?

በአጠቃላይ ከላይ በተለያዩ መልክ የተገለፀው በዚህ በውጭ የሚገኝ የኢትዮጵያ ዲያስፖራ የሚገኝበት የሰለጠነ አለም እንዲሁም በተነፃፃሪነት ያለው ትምህርት ብዙ አዳዲስ የልማት፣ የዲሞክራሲና የሰላም አማራጭ ሀሳቦችን በማመንጨት ለአገር ግንባታ ማዋል፣ ለድሃ አገራችን እንደ አንድ ሀብት ተደርጎ ሊወሰድ ይችላል። አሁንም የጭፍን ጥላቻ ፖለቲከኞች የሚጋርጡትን ችግር ተቋቁመው አበረታች ስራ እየሰሩ ያሉ ወገኖቻችን ሊበረታቱ ይገባል።

በውጭ የምንገኝ እውነተኛ የዲሞክራሲ ቤተሰቦች ግን፣ ልዩነት በማንኛውም መልክ ሊኖር የሚችልና የሚገባው መሆኑን በመረዳት፣ በሚያስማሙ ጉዳዮች ላይ እየተስማሙ፣ በቀሪዎች ጉዳዮች ደግሞ እተወያዩና እየተቀራረቡ ለአገር መስራት እንደሚቻል በመረዳት የጭፍን ጥላቻ ፖለቲከኞች ሴራ ማክሸፍ ይገባል። ይህን በማድረግ ብቻ ነው በሀሰት፣ በጥላቻ፣ በስም ማጥፋት፣ በዘለፋ የተመስረተውን የጥላቻ ፖለቲከኞችን ፀረ-ልማት ፀረ-ሰላምና ፀረ-ዲሞክራሲ ዓላማ የምናከሸፈው። ይህን ስናደርግ ብቻ ነው የጀመርነው ፀረ-ድህነት ትግል በአጭር ጊዜ ግቡን የሚመታው። ይህ ከሆነ የለማች፣ የተረጋጋችና የዳበረ ዲሞክራሲን የምትከተል ኢትዮጵያን የምናይበት ጊዜ ቅርብ ይሆናል። ነገም ሌላ ቀን ነውና. . . .